

УДК 336.02(477)

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ В УКРАЇНІ

Бурковська А. В., к. е. н., доцент,
e-mail: allaburkovskaya2010@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Калнауз Д. В., керівник відділення
e-mail: nbu@bank.gov.ua

«Миколаївське» РУ АТ КБ «ПриватБанк», Україна

Діджиталізація фінансового сектора України за допомогою сучасних фінансових технологій (фінтеху), що покликані забезпечити зрозумілість, вчасність і доступність фінансових послуг для всіх верств населення, потребує застосування фінансової інклюзії.

Фінансова інклюзія націлена на максимізацію кількості юридичних і фізичних осіб, залучених до користування фінансовими продуктами й послугами, з метою запобігання втрат фінансових можливостей для бізнесу і світової економіки. Адже майже третина населення всіх країн світу ще жодного разу не користувалися фінансовими продуктами і базовими сервісами, не мають можливості доступу до базового банківського рахунку [1, с. 6; 2]. Говорячи про

Україну, слід зазначити, що за межами фінансової системи ще, на жаль, залишається понад третини населення держави [2].

Основними причинами недостатнього рівня участі як фізичних, так і юридичних осіб у фінансовій системі України вважаємо:

- низький рівень фінансової грамотності населення країни;
- відсутність банківських установ у територіально віддалених місцях проживання споживачів фінансових послуг;
- відсутність можливості якісного користування сучасними фінансовими сервісами;
- низький рівень довіри до банківської системи країни.

Ми погоджуємось з існуючою точкою зору щодо можливості виникнення у не залучених до фінансової системи громадян і представників бізнесу ризиків відокремлення від економіки не лише держави, а і суспільства загалом, низьких рівнів управління власними активами і фінансової безпеки [2].

Вважаємо, що забезпечення загального повноцінного і вчасного доступу до широкого спектру фінансових продуктів і послуг громадян і бізнесу України незалежно від виду діяльності, рівня доходів, місця проживання, національності, віку і статі є необхідним процесом, що сприятиме:

- диверсифікації фінансової системи країни;
- збільшенню кількості споживачів фінансових продуктів і послуг;
- зростанню обсягів інвестицій у розвиток економіки і стимулюванню інновацій фінансової сфери країни з розширенням асортименту фінансових послуг для споживачів;
- активізації здійснення безготівкових розрахунків і зменшенню готівкової складової грошової маси в грошовому обороті країни;
- активізації безперешкодного здійснення фінансових транзакцій;
- зростанню валового внутрішнього продукту і обсягів сплачених податків, що вплинуть на зростання економіки країни;
- подоланню бідності незахищених верств населення і підвищенню рівня життя громадян держави;
- зменшенню соціальної нерівності у суспільстві.

В Україні перший форум із фінансової інклюзії «Finklusion UA 2018» відбувся 12.06.2018 р., головною метою якого було визначення можливостей включення населення у фінансову індустрію, кооперації бізнеса з державою щодо впровадження фінансової інклюзії, дієвих актуальних для України міжнародних практик щодо побудови фінансово-інклюзивного суспільства [1]. Другий Міжнародний форум з фінансової інклюзії «Нікого за бортом» відбувся через рік (12.06.2019 р.) і був присвячений міжнародному досвіду успішності фінансової інклюзії як суспільного шляху держави і бізнесу з метою пришвидшення економічного зростання [3].

Світовим досвідом доведено, що ефективність підвищення рівня фінансової інклюзії забезпечується співпрацею держави і бізнесу. У сучасних умовах партнерство держави і бізнесу щодо забезпечення повноцінного доступу населення до фінансової системи передбачає створення технічних умов

для користування фінансовими продуктами і послугами з урахуванням реальних потреб споживача і якісне задоволення цих потреб [3].

Фінансова інклюзія є стратегічною ціллю НБУ [2]. Його приєднання на початку 2021 р. до Глобальної мережі фінансових інновацій підвищить рівень проникнення інновацій до фінансового сектору та сприятиме реалізації завдань Стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 р. [4].

Отже, підвищення рівня фінансової інклюзії як світового тренду має величезний потенціал в Україні. Розвиток фінансової інклюзії пов'язаний з вимогами сучасної цифрової економіки, що наблизить перехід до «розумної економіки» майбутнього завдяки ефективній взаємодії різних стейкхолдерів (регуляторів, провайдерів фінансових послуг і споживачів).

Список використаних джерел:

1. Платонова В. Стратегія охопата. *МайбутнЄ. Фінансовий добробут (Future. Financial Wealth)*. 2018. №1/08. С.6-7.
2. Національний банк України. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3961976 (дата доступу 28.02.2021 р.).
3. Фінансова інклюзія задля економічного зростання: підсумки міжнародного форуму з фінансової інклюзії «Нікого за бортом». URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/finansova-inklyuziya-zadlya-ekonomichnogo-zrostannya-pidsumki-mijnarodnogo-forumu-z-finansovoyi-inklyuziyi-nikogo-za-bortom> (дата доступу 28.02.2021 р.).
4. Національний банк приєднався до Глобальної мережі фінансових інновацій. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-priyednavsya-do-globalnoyi-mereji-finansovih-innovatsiy> (дата доступу 28.02.2021 р.).